

Notat

Til Økonomiudvalget

Orientering om fornyet udbud og tilpasning af landstrømsanlæg til krydstogtskibe

Resumé

Økonomiudvalget blev på mødet den 14. marts 2023 orienteret om, at By & Havn havde annulleret udbuddet af et landstrømsanlæg til krydstogtskibe, fordi de indkomne tilbud oversteg det afsatte budget væsentligt, og at By & Havn, Copenhagen Malmø Port (CMP) og Københavns Kommune ville vurdere handlemulighederne. Parterne har vurderet forskellige handlemuligheder og er enige om en ny model, der indebærer etablering af landstrømsanlægget i to faser i 2025 og 2028 og med en anden eltilslutning end hidtil forudsat. Modellen lever op til mandatet i Københavns Kommunes budget 2021 og vurderes at kunne gennemføres inden for den afsatte økonomi inkl. det i budget 2021 besluttede lån fra Københavns Kommune.

Sagsfremstilling

Siden ØU den 14. marts 2023 blev orienteret om, at By & Havn havde annulleret udbuddet af et samlet landstrømsanlæg med fem tilslutninger, har By & Havn, CMP og Københavns Kommune undersøgt, hvilke muligheder der er for at lave et nyt udbud.

Parterne har vurderet forskellige muligheder og er enige om en model, hvor der etableres et landstrømsanlæg i to faser. Inden krydstogtsæsonen starter i 2025, etableres landstrøm med to tilslutninger, en på Oceankaj og en på Langelinie. I 2028 etableres yderligere tre tilslutninger, så der i alt er fem tilslutninger, med tre på Oceankaj og to på Langelinie. Der indkøbes fra start fire kabel-kraner, så anlægget kan i 2028 betjene fire skibe samtidig. I takt med den øgede efterspørgsel vil CMP indkøbe en ekstra kran, så den fulde kapacitet udnyttes.

Modellen indebærer, at eltilslutningen sker fra først en midlertidig hovedstation og efterfølgende en permanent hovedstation i Nordhavn, i stedet for fra en elstation på Østerbro som hidtil forudsat. Det reducerer omkostninger og projektrisici men nødvendiggør etablering i to faser, da der i 2025 ikke er el nok i den midlertidige hovedstation i Nordhavn til at servicere fem tilslutninger. Det opnås med den permanente hovedstation i 2028. Eltilslutning fra Østerbro ville være med risiko for

21-04-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 6051

Dokumentnummer i F2
3024709

Sagsnummer eDoc
2023-0143304

Sagsbehandler
Pelle Erik Bjerg Mortensen

afbrud af elforsyningen af landstrømsanlægget i perioder med stort pres på elnettet, hvilket ikke er tilfældet med eltilslutning fra den permanente hovedstation i Nordhavn. Den nye model giver således større sikkerhed for, at landstrømsanlægget kan levere landstrøm til krydstogtskibene. Modellen forudsætter, at de to hovedstationer åbner som planlagt i henholdsvis 2024 (midlertidig, under anlæg af Radius) og 2028 (permanent, under planlægning af Energinet).

For at kunne tilbyde landstrøm på Langelinie, skal der føres et søkabel fra Oceankaj til Langelinie. Linjeføringen for en kommende Østlig Ringvej vil krydse dette kabel. By & Havn er i dialog med Sund & Bælt for at afklare, hvordan forbindelsen til Langelinie kan opretholdes under og efter etableringen af Østlig Ringvej.

Modellen er yderligere beskrevet i vedlagte notat fra By & Havn.

I budget 2021 afsatte Københavns Kommune 77 mio. kr. som lånefinansiering til et landstrømsanlæg. Det fremgik af budgetnotatet, at anlægget skal etableres med minimum en tilslutning på Oceankaj og en på Langelinie med mulighed for senere udvidelse. Den besluttede model lever således op til mandatet i budget 2021.

Økonomi

By & Havn vurderer, at modellen kan gennemføres inden for en økonomisk ramme, der kan finansieres af indtægter fra CMP's salg af el til krydstogtskibene, tidligere opnået EU-tilskud og lån fra Københavns Kommune, men den samlede økonomi kan først gøres op, når udbuddene er gennemført efter sommerferien 2023. En forudsætning for, at arbejdet kan igangsættes er, at der sikres lovhjemmel for kommunal medfinansiering af landstrømsanlægget via det besluttede lån. Økonomiforvaltningen har anmodet Ankestyrelsen om en forhåndsudtalelse herom og afventer svar.

Videre proces

By & Havn igangsætter i maj og juni de tilpassede udbud vedr. etablering af de forskellige elementer af landstrømsanlægget. Udbuddene forventes afsluttet efter sommerferien 2023. Økonomiforvaltningen forventer i juni eller august at forelægge en indstilling til ØU om vilkår for lånet til By & Havn.

Bilag

Notat fra By og Havn: Fornyet udbud og tilpasning af landstrømsanlæg.

Til: Økonomiforvaltningen

Forny et udbud og tilpasning af landstrømsanlæg

Resumé

Efter annulleringen af udbuddet af landstrømsanlæg til krydstogtskibe er der udarbejdet en opdateret plan for etablering af landstrøm, som medfører en række ændringer. Den tilpassede plan baseres på en etapevis udbygning, som bl.a. indebærer, at der forventes etableret landstrøm til krydstogtsæsonen 2025 med to ladepunkter svarende til ét skib på Langelinie og ét skib på Oceankaj. I 2028 udbygges anlægget til fuld kapacitet og øges fra to til fem ladepunkter.

20. april 2023
S-20211015-1513
D-20230413-094342

Baggrund

Den 11. marts 2023 offentliggjorde By & Havn, at udbuddet vedrørende etablering af landstrømsanlæg til krydstogtskibe måtte annulleres, da de indkomne tilbud oversteg budgettet væsentligt.

By & Havn har, på baggrund af input fra forhandlingsmøder med de bydende fra det annullerede udbud samt dialog med rådgiver, undersøgt mulighed for at tilpasse og optimere landstrømsprojektet. Ændringerne knytter sig i særdeleshed til udbudsstrategien for etableringen af anlægget og tilslutningspunktet for den overordnede elforsyning til landstrømsanlægget.

Med det tilpassende projekt forventes det fortsat, at der kan etableres landstrøm til krydstogtsæsonen 2025 i form af landstrøm til ét skib på Langelinie og ét skib på Orientkaj. Anlægget vil efterfølgende blive udvidet til i alt fem ladepunkter, når den nødvendige strømforsyning i Nordhavn er etableret.

Ændringer i udbudsstrategi og nyt udbud

Tilbagemeldingerne fra markedet har vist, at det er hensigtsmæssigt, at opdele det tidligere udbud, således at der nu gennemføres et udbud, som alene omfatter converter, CMS (krankøretøjer på kaj) samt øvrige teknik og elkompnenter.

De øvrige anlægsarbejder (primært fundament til converter) udføres i separat entreprise. Der indgik tidligere en bygning til converter og servicefaciliteter mv. Dette element er nu taget helt ud af projektet. Derudover samles alle arbejder vedr. kabelføring i et særskilt udbud, dvs. kabling relateret til den overordnede nettilslutning, samt kabling på kajarealer.

Elforsyning tilsluttet i Nordhavn frem for på Østerbro

Forudsat at der er fem krydstogtskibe (nyere skibe har 6.800 passagerer), som forsynes samtidig, svarer det til at øge Københavns samlede maksimale elforbrug med i størrelsesordenen 10 pct.

For at minimere risici og økonomi tilpasses projektet så landstrømsanlægget tilsluttes det overordnede elnet i Nordhavn i stedet for på Østerbro. Det sker først ved den midlertidige hovedstation i Nordhavn, som Radius er ved at anlægge, og som skal stå klar i 2024, og som kan forsyne to ladepunkter. Efterfølgende skifter tilslutningen til den permanente hovedstation i Nordhavn, som Energinet er ved at planlægge, og som skal stå klar i 2028, som kan forsyne fem ladepunkter.

Denne etapevise udbygning betyder, at det fra primo 2025, når landstrømanlægget på Oceankaj er etableret, vil være muligt at forsyne op til to krydstogtskibe samtidigt. Når anlægget er tilsluttet den permanente hovedstation fra 2028, vil det være muligt at forsyne det fulde anlæg, dvs. to ladepunkter på Langelinie og tre ladepunkter på Oceankaj. Der indkøbes fra start kun fire kabel-kraner, så der kan i 2028 kun tilkobles fire skibe samtidigt. I takt med den stigende efterspørgsel, vil CMP dog købe en ekstra kran, så landstrømanlæggets fulde kapacitet kan udnyttes.

Det var tidligere planen, at anlægget i første omgang skulle tilsluttes Svanemøllen koblingsstation beliggende tæt ved Østre Gasværk Teater. Herfra skulle der trækkes særskilt kabling på tværs af Østerbro, under banedæmningen via Kalkbrænderihavnsgade til Svanemøllebugten og ud til ydre Nordhavn. Men da tidspunktet for etablering af en permanent hovedstation i Nordhavn er fremrykket i forhold til tidligere forventninger og henset til udviklingen i den samlede økonomi for landstrømsprojektet, er der enighed om at søge at realisere projektet hvor det på sigt forsynes fra permanent hovedstation lokalt i ydre Nordhavn.

Det er en væsentlig fordel ved den tilpassede plan, nemlig at tilslutningen til den permanente hovedstation er en permanent fast tilslutning, hvorimod den tidligere plan med tilslutning på Østerbro indebærer en begrænset betinget tilslutning, hvor el-selskaberne kunne lukke for strømmen, hvis der var pres på el-nettet. Løsningen med tilslutning i Nordhavn indebærer således en større sikkerhed for, at der kan leveres landstrøm til krydstogtskibene. Dog vil den midlertidige nettilslutning frem til 2028 være med en begrænset betinget tilslutning.

Den nye plan med tilslutning i Nordhavn er samlet set ca. 20 mio.kr. billigere end den tidligere løsning med tilslutning på Østerbro og en forbedring i kraft af den permanente faste tilslutning. Hvis man i den tidligere plan skulle have tilkøbt permanent fast tilslutning, så ville det først kunne ske i 2028 og ville indebære en merudgift på skønnet ca. 70 mio.kr.

Samlet set vurderer By & Havn og CMP den nye løsning med tilslutning i Nordhavn mest fordelagtig både ift. kvalitet og økonomi.

Det skal bemærkes, at der, uanset hvor tilslutningen til elnettet etableres, skal føres et søkabel fra converterstationen ved Oceankaj til Langelinie for at sikre landstrøm til krydstogtskibe ved Langelinie. Linjeføringen for den fremtidige Østlig Ringvej vil krydse kablet til Langelinie. By & Havn er i dialog med Sund & Bælt for at afklare, hvordan landstrømsforbindelsen til Langelinie kan opretholdes under og efter etableringen af Østlig Ringvej.

Økonomi samt videre proces og tidsplan

By & Havn vurderer med rådgiveres hjælp og på baggrund af tilbagemeldingerne fra markedet, at det samlede tilpassede projektet kan gennemføres inden for en samlet økonomisk ramme på i størrelsesordenen 300-350 mio.kr.

By & Havn har haft en indledende drøftelse med CMP om revision af business-casen. På baggrund af de af CMP estimerede indtægter vurderes det umiddelbart, på trods af ændringen i omkostningerne, at der kan etableres en businesscase, således at der sker finansiering via indtægter fra CMP's salg af strøm, støtte fra EU og lån fra Københavns Kommune på 77 mio. kr. (jf. beslutning i Københavns Kommunes budget for 2021).

Det bemærkes, at det er en forudsætning for igangsætning af den første entrepriser, forventeligt efter sommerferien 2023, at der er indgået en endelig aftale med Københavns Kommune om udbetaling af lån til etablering af landstrøm, herunder

at der er opnået afklaring vedr. hjemmelsgrundlaget for Københavns Kommunes udbetaling af lånet.

By & Havn igangsætter i maj og juni de ovennævnte tilpassede udbud vedr. etablering af converter, kraner og kabelføring. Udbuddene forventes afsluttet efter sommerferien 2023.

Parallelt hermed afklares vilkår for lejeaftale med CMP, vilkår for EU-støtte, samt vilkår for udbetaling af lån fra Københavns Kommune med henblik på at færdiggøre den samlede business-case.

Når dette arbejde er afsluttet, og når udbuddene er gennemført, er der grundlag for at gøre den samlede økonomi op. Såfremt business-casen fortsat holder, kan der indgås kontrakter og projektet gennemføres med henblik på ibrugtagning af landstrømsanlægget med i første omgang to ladepunkter forud for krydstogtsæsonen i 2025.